

MEMO

Voor : De heer Danny Stierman (fractie Slydregt.NU)

Van : Wethouder Paas

Datum : 28 oktober 2024

Betreft : Beantwoording technische vragen + aanvullende technische vragen – Lokale nota publieke gezondheid 2024-2027

Op dinsdag 22 oktober 2024 heeft u de volgende technische vragen gesteld:

1. In paragraaf 2.2.5 gaat het over het verbreden van de aanpak seksuele gezondheid. Dit wordt onder andere gedaan door het informeren van onze inwoners in samenwerking met lokale partners. Om welke lokale partners gaat het in Sliedrecht?
2. In paragraaf 2.2.5 gaat het over het verbreden van de aanpak seksuele gezondheid. De DG&J spant zich in om van jongs af aan goede informatie aan te reiken. Vanaf welke leeftijd krijgen inwoners deze informatie?

Vervolgens stelde u op woensdag 23 oktober de volgende aanvullende technische vragen:

3. De wethouder gaf in zijn beantwoording tijdens zijn eerste termijn aan dat hij wil dat inwoners gestimuleerd worden om gevaccineerd te worden in het kader van de groepsimmunitet. Op welke manier worden de inwoners gestimuleerd om zich te laten vaccineren?
4. De wethouder gaf in zijn beantwoording tijdens zijn eerste termijn aan dat hij wil dat inwoners gestimuleerd worden om gevaccineerd te worden in het kader van de groepsimmunitet. Hoe ver gaat het stimuleren van de inwoners om zich te laten vaccineren?

Hieronder vindt u de beantwoording van uw vragen:

1. Het gaat om de volgende lokale partners: de scholen, het Bonkelaarhuis, de jeugdgezondheidszorg en het jongerenwerk.
2. Voor het aanreiken van goede informatie wordt onder de programmalijn 'Kennis vergroten over seksuele gezondheid onder jongeren (tot 25 jaar)' m.n. aansluiting gezocht bij het onderwijs. Het is aan de scholen zelf, vanaf welke leeftijd en welke inzet zij willen doen op het gebied van seksuele gezondheid en of zij hier ondersteuning bij willen vanuit de GGD. De informatie die gedeeld wordt zal uiteraard passend zijn bij de leeftijdsgroep waar mee gewerkt wordt.
3. Inwoners worden op verschillende manieren gestimuleerd om hun kinderen te laten vaccineren. Er is een regionale werkgroep verhogen vaccinatiegraad ZHZ actief, die vanuit een jaarlijks actieplan verschillende acties uitvoert om de vaccinatiegraad te verhogen. Vanuit deze werkgroep is ook een menukaart gedeeld met gemeenten, om aanvullend op de acties van de werkgroep lokale keuzes te kunnen maken. Een van de acties die we lokaal al opgepakt hebben, is het versturen van een brief aan ouders waarin we het belang van vaccineren benadrukken. Ook is de vaccinatiebereidheid al langer onderwerp van gesprek met onze netwerkpartners, zoals JongJGZ. Daarnaast wordt op dit moment bekeken welke acties we lokaal nog meer willen inzetten de komende

periode. U vindt het regionale actieplan en de menukaart als bijlagen bij deze beantwoording.

4. De keuzevrijheid wordt uiteraard gerespecteerd. Stimuleren gaat niet verder dan goed en helder informeren en het aandringen om te vaccineren.

Het actieplan omvat de activiteiten waar de projectgroep 'Verhogen vaccinatiegraad' zich in 2024 op zal richten. We focussen ons dit jaar op het optimaliseren van de voorlichting in de zwangerschapsfase. We verwachten in deze fase dat in de informatievoorziening over het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) aan aanstaande ouders en vaccinatiegraad voor de maternale griep en kinkhoest vooruitgang te boeken is. Doelgroepen binnen het actieplan zijn: (aanstaande) ouders, professionals in de keten (met name geboortezorg) en gemeenten.

Voor sommige activiteiten van de projectgroep geldt dat deze nog in de verkennende fase zitten. Wanneer uit evaluatie blijkt dat voor uitvoering extra geld/ tijd nodig zal zijn, dan wordt een voorstel geschreven en zal onderzocht worden hoe benodigde middelen bekostigd kunnen worden. Om zo op lange termijn het Rijksvaccinatieprogramma te kunnen versterken.

Actie	Doelgroep	Coördinatie	Wat is er nodig om dit te realiseren	Realisatie
Afstemming met geboortezorg over optimaliseren voorlichting in de zwangerschapsfase	Verloskundigen / ziekenhuizen	GGD ZHZ- Jong JGZ	Afstemming met geboortezorgpartners (verloskundigen en ziekenhuizen) om te inventariseren welke mogelijkheden er zijn om de verwijzing richting JGZ te verbeteren. Met name voor ouders die twijfelen. Bijvoorbeeld: informatie leveren voor websites, flyer met QR-code voor verwijzing, klinische les ziekenhuis. Ook aandacht voor maternale griepvaccinatie.	Maart 2024 start gemaakt met gesprekken
Aansluiten bij zwangerschaps-voorlichting/-bijeenkomsten	(aanstaande) Ouders i.s.m. geboortezorg	GGD ZHZ - Jong JGZ	Verkennen of aansluiten bij bestaande zwangerschaps cursussen/ - activiteiten haalbaar is – focus ligt in kwetsbare wijken vanwege de uitvoerbaarheid.	Tweede helft 2024
Consult vaccinatie twijfel	(aanstaande) Ouders	Jong JGZ	Vaccinatieconsult is van -9 maanden tot 18 jaar mogelijk. Meer promotie van mogelijkheid vaccinatieconsult tijdens de zwangerschap. Via verloskundigen/gynaecologen, op website Jong JGZ ouders informeren, via social media.	Doorlopend
Voorlichting via Prezorg/ Voorzorg/ Prenataal huisbezoek	(aanstaande) Ouders	Jong JGZ	Team pre-/voorzorg / prenataal huisbezoek heeft binnen de zorg die geleverd wordt aan kwetsbare (aanstaande) ouders aandacht voor Rijksvaccinatieprogramma en twijfels over vaccineren. In sommige gemeenten wordt prenataal huisbezoek aangeboden aan alle ouders van eerste kind en is een groter bereik prenataal.	Doorlopend

Actie	Doelgroep	Coördinatie	Wat is er nodig om dit te realiseren	Realisatie
Webinar over vaccineren	(aanstaande) Ouders	Jong JGZ	Nieuwe webinar wordt najaar 2024 opgenomen. De webinar zal zich ook richten op zwangerschapsfase.	Opname gepland voor najaar 2024
Prikangst	(aanstaande) Ouders en kinderen	Jong JGZ	Jong JGZ voert een pilot uit met Zorgzaam vaccineren om prikangst te verminderen. Onder andere de inzet van Buzzy (apparaatje dat pijn vermindert) en afleidingstechnieken.	Pilot gestart voorjaar 2024
Inzet NPV brochure	Ouders met christelijk geloof	Jong JGZ	<i>"Wel of niet vaccineren? Voorzienigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid"</i> Brochure van 'NPV Zorg voor leven' voor de christelijke gemeenschap. Deze brochure wordt op maat ingezet door professionals binnen de JGZ.	Doorlopend
Scholing gespreksvoering vaccinaties	Medewerkers JGZ	Jong JGZ	Webinar beschikbaar – ontwikkeld door de VU. Promoten binnen Jong JGZ onder medewerkers https://medischescholing.nl/cursus/43094	Voorjaar 2024
Communicatie	(aanstaande) Ouders	Jong JGZ	• Gerichte social media content • Pers/kranten, op indicatie bijv. over mazelen, kinkhoest. • Optimaliseren website-informatie over vaccineren.	Voorjaar 2024: - Persbericht mazelen; NOS-item; Social media berichten
Kinderopvang	Personeel kinderopvang	GGD	Inventariseren met korte vragenlijst waar behoefte ligt bij leidsters kinderopvang met betrekking tot het Rijksvaccinatieprogramma. Is dat onderwerp van gesprek binnen kinderopvang, bijv. bij intake? Zo ja, is er een informatiebehoefte? En wat kan kinderopvang doen in communicatie over het RVP? (zoals nieuwsbrief, delen voorlichtingsmateriaal)	Juli-aug. 2024

Actie	Doelgroep	Coördinatie	Wat is er nodig om dit te realiseren	Realisatie
Kwalitatief onderzoek en inzetten sleutelfiguren	(aanstaande) Ouders	Jong JGZ / GGD	In wijken met lage vaccinatiegraad gesprek aangaan met bijv. kerkelijk leiders/ imam. Kwalitatief onderzoek d.m.v. gesprekken met ouders en/of sleutelfiguren in wijk(en) met lage vaccinatiegraad– om zo beter inzicht in drivers/ barrières te krijgen en met ouders samen interventie te ontwikkelen die daarbij aansluit.	Najaar 2024 Voorstel schrijven: juni-juli 2024; Uitvoering: najaar 2024
Informatie delen over vaccinatiegraad en ‘Menukaart draagvlak voor vaccinaties’ voor gemeenten	Gemeenten	Jong JGZ / GGD	Menukaart voor gemeenten welke actie zij kunnen ondernemen voor verhogen van de vaccinatiegraad. Met name op gebied van communicatie. Gemeenten worden geïnformeerd via accountgesprekken Managers Jong JGZ en jaarlijkse informatiebrief n.a.v. Vaccinatiegraadrapport RIVM. Cijfers per gemeente binnen ZHZ zijn te zien in dashboard GGD: Dashboard - Vaccinatiegraad - Alblasserdam (hoegezondiszhz.nl)	Mei- juli 2024
Onderzoeken/ analyse vaccinatiegraad op wijkniveau	Gemeenten	GGD	Afdeling onderzoek GGD ZHZ voert uit. Beter inzicht bieden in verschillen in vaccinatiegraad op wijkniveau. Bmr-vaccinatiegraad (bof mazelen rodehond) is geprioriteerd.	Juli-aug. 2024
Herhalen peiling inwonerspanel uit 2018 naar vaccinatiebereidheid	Gemeenten/ Inwoners ZHZ	GGD	Afdeling onderzoek GGD ZHZ voert opnieuw vragenlijstonderzoek onder inwoners uit – dit wordt breder gedeeld via communicatiekanalen GGD ZHZ en Jong JGZ. Uitkomsten kunnen input leveren voor eventuele interventies.	Dataverzameling: april- mei 2024 Rapportage: sept.- okt. 2024

Menukaart draagvlak voor vaccinaties in uw gemeente

Het Rijksvaccinatieprogramma beschermt tegen ziekte

De vaccinaties van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) beschermen kinderen tegen 13 ernstige infectieziekten. Voor de meeste ouders/verzorgers is vaccineren heel vanzelfsprekend. Toch is de vaccinatiegraad in de regio Zuid-Holland Zuid laag en net als in vrijwel heel Nederland de afgelopen jaren gedaald. Met als gevolg dat ziekten als kinkhoest en mazelen weer vaker voorkomen.

Binnen de regio Zuid-Holland Zuid werken we als Jeugdgezondheidszorg en GGD samen aan een toegankelijk Rijksvaccinatieprogramma waarvan alle kinderen in onze regio kunnen profiteren. Als veel kinderen gevaccineerd zijn, komen uitbraken en ernstige infectieziekten vrijwel niet voor. Zo zijn ook kinderen die (nog) niet gevaccineerd kunnen worden, zoals pasgeboren baby's en kwetsbare patiënten, beschermd.

Wat doen Jong JGZ en GGD Zuid-Holland Zuid

Om de vaccinatiebereidheid en de vaccinatiegraad te verhogen hebben Jong JGZ en GGD ZHZ een actieplan opgesteld. We spannen ons binnen bestaande middelen in om ouders nog beter vanaf de zwangerschap te bereiken met betrouwbare informatie en voorlichting. We werken hiervoor samen met onder meer geboortezorgpartners. Ook doen we onderzoek naar vaccinatiebereidheid bij inwoners in onze regio. Om zo in onze werkwijze nog beter aan te kunnen sluiten bij doelgroep Zo werken we aan een structurele versterking van het Rijksvaccinatieprogramma in onze regio.

Wat kunt u doen als gemeente?

Wij adviseren gemeenten een lokale aanpak op te stellen in verbinding met het bovenregionale actieplan, om het draagvlak voor vaccinaties te behouden en versterken. De gemeente kan ouders/verzorgers bijvoorbeeld op weg helpen door aan te geven waar men terecht kan voor betrouwbare informatie en advies over vaccinaties. Of door gesprekken met netwerkorganisaties ervoor zorgen dat ouders beter bereikt worden met informatie.

Informatie over vaccinaties kan tegenwoordig gevoelig liggen. Naast het delen van informatie vinden we het belangrijk om altijd oog te houden voor de keuzevrijheid en autonomie van ouders/opvoeders om wel of niet voor vaccineren te kiezen. Zo kun je ook informatie bieden aan ouders die geen vaccinaties laten geven aan hun kind, over hoe zij de kans kunnen verkleinen dat hun kind een infectieziekte oploopt

Met deze menukaart geven we een aantal ideeën hoe u als gemeente kunt bijdragen aan het draagvlak voor vaccinaties.

Op de [website van het RIVM](#) vindt u alle informatie over het Rijksvaccinatieprogramma.

Heeft u vragen of zelf een goed idee? Laat het ons weten! Mail ons via: jh.jansen@ggdzhz.nl

Actie	Doelgroep	Ondersteuning/Tools
Zorg voor informatie over de vaccinatiegraad in uw gemeente Informeer uzelf en relevante interne stakeholders over de vaccinatiegraad in uw gemeente.	Beleidsadviseurs en bestuurders	Op de website van de GGD ZHZ kunt u de cijfers van uw gemeente vergelijken met gemiddelde cijfers in de regio, een buurgemeente of landelijk.
Inventariseer politiek draagvlak Inventariseer of er (politiek) draagvlak is om aan de slag te gaan met het thema vaccineren. Binnen college van Burgemeester & Wethouders?; Binnen de gemeenteraad?; Binnen de gemeentelijke afdelingen/beleidsplannen/Communicatie?	Bestuurders, gemeenteraad, beleidsadviseurs	Over het Rijksvaccinatieprogramma Rijksvaccinatieprogramma.nl
Online informatie delen Informatie delen over het Rijksvaccinatieprogramma op gemeentelijke websites en in digitale nieuwsbrieven- bijv. bij groepsvaccinatiecampagnes.	Inwoners – met name (aanstaande) ouders en jongeren	Communicatieafdeling GGD ZHZ en Jong JGZ kan ondersteunen.
Inzet social media (Re)Posten van social media berichten m.b.t. Rijksvaccinatieprogramma op gemeentelijke social mediakanalen. Gebied-/wijkgerichte of op specifieke doelgroep gerichte online campagne op Facebook en/of Instagram. Door social media-advertenties in te zetten met verhalen, acties, cijfers etc. kan de doelgroep beter bereikt worden.	Inwoners – met name (aanstaande) ouders en jongeren	Jong JGZ plaatst met regelmaat berichten op social media over vaccineren, die eenvoudig gedeeld kunnen worden. Instagram Jong JGZ Facebook Jong JGZ GGD ZHZ en Jong JGZ kunnen meedenken over de inhoud. Communicatieafdeling van gemeente kan zelf campagne verzorgen of een extern bureau inhuren.
Informatie op publiekslocaties Inzet communicatiemiddelen bij publieksbalies in gemeentehuis, zoals poster of folder RIVM of informatieschermen.	Inwoners – met name (aanstaande) ouders en jongeren	Brochures Rijksvaccinatieprogramma Rijksvaccinatieprogramma.nl Afbeeldingen voor digitale informatieschermen kunnen op verzoek aangeleverd worden.
Lokale media inzetten Actief lokale media opzoeken, bijvoorbeeld interview met wethouder en/of JGZ-professional in lokale krant, op radio of televisie of artikel met ervaringsverhaal van ouders in huis-aan-huisblad.	Inwoners – met name (aanstaande) ouders en jongeren	Communicatieafdeling GGD ZHZ en Jong JGZ kan ondersteunen.

Actie	Doelgroep	Ondersteuning/Tools
Stuur een brief aan inwoners Hierin kunt u uitleggen waarom u gemeente/ wethouder het Rijksvaccinatieprogramma belangrijk vindt.	Ouders en jongeren	Pas het moment aan op actuele situaties of bijvoorbeeld een vaccinatiecampagne. GGD en Jong JGZ kunnen meedenken over inhoud en timing.
Neem het onderwerp vaccinatiebereidheid mee in gesprekken met netwerkpartners Netwerkpartners kunnen een bijdrage leveren door aan te geven waar de behoeftes/vragen/twijfels in de gemeenschap liggen. De gemeente informeert netwerkpartners over de landelijke en lokale situatie, draagt de kernboodschap uit en onderzoekt wie welke bijdrage wil en kan leveren om de vaccinatiegraad te verhogen. Zien zij een rol voor zichzelf weggelegd om zich hiervoor in te zetten? Netwerkpartners hebben contact met de doelgroep en kunnen een belangrijke bijdrage leveren in het verkrijgen van vertrouwen bij ouders/verzorgers en jongeren. Ook kunnen zij ondersteunen bij het informeren van ouders en jongeren (bijv. door het delen van flyers, online informatie). Door netwerkpartners met elkaar in contact te brengen, kan kennis en deskundigheid gedeeld worden. Probeer verbindingen te leggen met de GGD en/of Jong JGZ wanneer dat passend lijkt.	Relevante netwerkpartners zijn, bijv.: • Buurthuizen • Vertegenwoordigers geloofsgemeenschappen • Scholen • Kinderdagverblijven • Welzijnsorganisaties • 1^e lijns gezondheidszorg - geboortezorg • Vluchtelingenwerk	Focus op het gezamenlijke belang: ziekte voorkomen. Maar luister vooral ook naar wat mensen belangrijk vinden in deze en waar ze behoefte aan hebben. Behoeftes aan presentatiematerialen of andere communicatiemiddelen? Laat het ons weten via: communicatie@ggdzhhz.nl communicatie@jongjgz.nl
Kleinschalig/ fijnmazig vaccineren In specifieke wijken met lage vaccinatiegraad kleinschaliger groepsvaccinaties aanbieden, bijvoorbeeld bij JGZ-locatie, buurthuis, sportvereniging. Dit vraagt extra personele inzet vanuit de JGZ. Indien deze wens aanwezig is bij de gemeente, overlegt Jong JGZ graag over of personele inzet beschikbaar is en op welke wijze dit aanvullend bekostigd kan worden door de gemeente.	Zwangeren/kinderen/jongeren in wijken/kernen met lage vaccinatiegraad.	In overleg met Jong JGZ.
Zwangerschapsfase Juist in de zwangerschapsfase staan aanstaande ouders open voor informatie en hebben gelegenheid om zich te laten informeren. Deze window of opportunity dienen wij bij uitstek te gebruiken om desinformatie te voorkomen, onder meer binnen prenatale huisbezoeken door JGZ. Als gemeente kun je informatie meegeven bij o.a. aangifte en erkenning.	Aanstaande ouders Informatie/ voorlichting meegeven bij aangifte geboorte of moment van erkennen.	Communicatieafdeling GGD ZHZ en Jong JGZ kan ondersteunen.